

kinder ombudsman

het beste besluit:
geef kinderen invloed

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Mw. drs. C.J. Schouten
Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Via email verzonden

Geachte mevrouw Schouten,

Op 6 oktober vindt het (vervroegd) commissiedebat armoede- en schuldenbeleid plaats. Eén van de onderwerpen op de agenda is het Nationaal Plan Kindergarantie (hierna: het Plan), waarmee u beoogt kinderarmoede aan te pakken.

De Kinderombudsman heeft in Nederland de unieke taak te bevorderen dat kinderrechten worden nageleefd. Het uitgangspunt van het werk van de Kinderombudsman zijn het Kinderrechtenverdrag en de visie van het Kinderrechten-comité. Deze zien erop toe dat kinderen zich in volle breedte kunnen ontwikkelen. Vanuit dit kinderrechtenperspectief heeft de Kinderombudsman twee essentiële punten van kritiek op het Plan.

Kritiekpunten op het Nationaal Plan Kindergarantie

1. De Kinderombudsman mist kinderrechten als uitgangspunt van het Plan; en dan in het bijzonder het recht op leven en ontwikkeling. Hierdoor mist het Plan een aanpak op een aantal essentiële domeinen die voor de ontwikkeling van kinderen die in armoede leven juist van belang zijn. Wanneer niet aan kwaliteit op al deze domeinen wordt voldaan, vormt dat een bedreiging voor de ontwikkeling van kinderen.
2. Specifiek mist de Kinderombudsman in het plan een aanpak op de domeinen die zien op inkomenspositie van ouders en de opvoedrelatie tussen kinderen en hun ouders.

Kinderen die in armoede leven, vertellen mij dat armoede deze relatie onder druk zet en verstoort en dat zij daar het meeste last van hebben¹. Geldstress bij ouders leidt vaak tot een hardere opvoedingsstijl en tot minder aandacht en begeleiding van kinderen. In ernstige gevallen leidt de door de stress verstoorte relatie tot uithuisplaatsingen, wat voor de ontwikkeling van kinderen zeer schadelijk is en te allen tijde voorkomen moet worden. Dit blijkt tevens uit tal van internationale wetenschappelijke studies.

Nu de aanpak op de inkomenspositie van ouders en de opvoedrelatie tussen ouders en kinderen geen onderdeel van het plan zijn, sluit het onvoldoende aan bij het ontwikkelbelang van kinderen die in armoede leven.

Pagina 1/2

Datum

3 oktober 2022

Onderwerp

Inbreng Kinderombudsman
commissiedebat armoede- en
schuldenbeleid d.d. 6 oktober 2022

Ons nummer

1695205

Uw brief

-

Uw kenmerk

-

Kinderombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
info@kinderombudsman.nl
www.kinderombudsman.nl

*De Kinderombudsman
is onderdeel van de
Nationale ombudsman*

¹ Dit geldt vooral voor kinderen die te maken hebben met meer dan twee problemen in de thuissituatie. Zie hierover [het rapport](#) van de Kinderombudsman 'Ik ben meer dan mijn probleem', december 2019

Het recht op leven en ontwikkeling en de 14 omgevingsvoorwaarden voor een goede ontwikkeling

Pagina 2/2

In 2017 deed de Kinderombudsman onderzoek naar de impact van armoede op de ontwikkeling van kinderen. Eén van de conclusies uit dat onderzoek was dat kinderen die in armoede opgroeien op allerlei 'omgevingsvoorwaarden van de leefomgeving'² significant lager scoren dan kinderen die niet in armoede opgroeien. De kwaliteit van deze omgevingsvoorwaarden hangt samen met het welzijn van kinderen. In het algemeen is het zo dat hoe hoger de kwaliteit van deze omgevingsvoorwaarden, hoe beter het welzijn en de ontwikkelkansen van het kind. De Kinderombudsman heeft dan ook aanbevolen dat – ter vergroting van de ontwikkelkansen van kinderen die in armoede leven - de aanpak van kinderarmoede integraal moet zijn en gericht op alle domeinen (lees omgevingsvoorwaarden van de leefomgeving) die door armoede negatief worden beïnvloed.

Ons nummer

1695205

De Kinderombudsman waardeert het dat de aanpak van kinderarmoede zich meer dan voorheen richt op deze domeinen. In het Plan staat namelijk dat de armoedeaanpak zich richt op onderwijs (waaronder kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie), zorg, voeding en huisvesting.

In het plan ziet de Kinderombudsman echter geen aanpak die gericht is op het herstellen of verbeteren dan wel het in standhouden van de (opvoed)relatie tussen ouders en kinderen. Een aanpak die de (geld)stress en andere zorgen bij ouders vermindert, waardoor ouders hun kinderen weer liefdevol en zonder stress kunnen begeleiden. Interesse hebben in de toekomstdromen van hun kinderen en hen goed kunnen verzorgen met genoeg aandacht, liefde, maaltijden en kleding. Een aanpak die ervoor zorgt dat ouders weer goede ouders kunnen zijn. Hierdoor kan voorkomen worden dat ouders en kinderen -in het ergste geval- van elkaar gescheiden worden omdat ze vanwege alle problemen die ze ervaren een bedreiging vormen voor de ontwikkeling en de veiligheid van hun kind.

Tot slot

Graag praat ik met u verder over dit onderwerp. Als u vragen heeft, hoor ik deze graag.

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de vaste commissie voor SZW.

---

² Omgevingsvoorwaarden van de leefomgeving uit het Best Interest of the Child model: 1. Adequate verzorging, 2. Veilige fysieke directe omgeving 3. Affectief klimaat 4. Ondersteunende flexibele opvoedingsstructuur 5. Adequaat voorbeeldgedrag ouders 6. Interesse 7. Continuïteit in opvoeding en verzorging, toekomstperspectief 8. Veilige fysieke wijdere omgeving 9. Respect 10. Sociaal netwerk 11. Educatie 12. Omgang met leeftijdsgenoten 13. Adequaat voorbeeldgedrag samenleving 14. Stabiliteit in levensomstandigheden, toekomstperspectief